

Landsbysamfundene skal bevares.

Det danske samfund er i de sidste årtier blevet mere og mere centraliseret. Kommunerne og bysamfundene er blevet større og større og landsbysamfundene og livet på landet er sygnet hen med tab af bosætning, arbejdspladser, landsbyskole, nærbutikker, foreninger, forsamlingshus m. v.

I tresserne var den politiske opfattelse, at velfærdssamfundet, der stod for døren, kun kunne skabes i bysamfund, hvor borgerne boede tæt. Ikke på landet med en spredt bebyggelse.

For at få borgerne til at bo i bysamfund vedtog Folketinget i 1970 kommunalreformen og by- og landzoneloven. Med zoneloven (i dag planloven) blev Danmark opdelt i landzone og byzone.

Landzonen var en afviklingszone, der skulle sikre afvandring fra land til by. Derfor måtte der ikke i landsbysamfundene bygges nye huse, og der måtte ikke være håndværk og småindustri. Kun landbrug, skovbrug og fiskeri var tilladt. Tre erhverv der mekaniserede og rationaliserede med tab af tusinder af arbejdspladser til følge. Landsbysamfundenes tid var forbi.

Byzonen var en udviklingszone, hvor al udvikling skulle ske. Her skulle der i parcelhuskvarterer bygges nye huse.. På byernes industrigrunde skulle iværksættere, håndværk og industri udfolde sig og skabe nye arbejdspladser. Til bysamfundet hørte den store skole, børnehaver, fritidshjem, alle håndbutikker og indkøbsmuligheder, apotek, bibliotek, posthus, sociale boliger, haller, sportsanlæg osv.

Men også den kommunale og politiske verden blev centraliseret. Før kommunalreformen i 1970 var der 1388 sognekommuner og ca. 15.000 sognerådspolitikere. Fra 1970 til 2007 var der 275 primærkommuner og ca. 4.500 kommunalpolitikere. Og med kommunalreformen i 2007 er der 98 storkommuner og ca. 2.000 kommunalpolitikere.

Med så store kommuner og så få politikere er afstanden mellem borger og politiker blevet faretruende stor. Mange borgere er "gået hjem", og mange politikere er blevet ensomme og anonyme, kun borgmesteren og få udvalgsformænd er fremme i lyset. Centralismen har lammet dialogen og nærdemokratiet og dømt landsbysamfundene for tilhørende fortiden.

Men landsbysamfundene vil ikke dø, men overleve. Derfor har de organiseret sig med beboerforeninger, borgerforeninger, landsbyråd og lokalråd. Derfor kæmper landsbybeboerne for at bevare deres lokalsamfund med landsbyskolen, bosætning, arbejdspladser, foreningslivet, forsamlingshuset, det folkelige fællesskab, frivillighedskulturen, medbestemmelsen og den lokale identitet.

Og glædeligt er det, at politikerne er ved at få øje på landsbysamfundenes kvaliteter og værdier. Derfor mødes politikerne i flere og flere kommuner med landsbybeboernes repræsentanter for at finde fælles løsninger for vækst og udvikling i kommunens landsbysamfund. Landsbysamfundene skal bevares.

Carsten Abild
Strandvejen 50
5450 Otterup
"Landsbyerne i Danmark"
(formand)

